

TALLINNA KOPLI AMETIKOOLI ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm		Disain ja käsitöö				
Õppekava nimetus		(nimetus eesti keeles) sepp				
		(nimetus inglise keeles) <i>Blacksmith</i>				
Õppekava kood EHISes						
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekeskharidus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
		X				
Õppekava maht (EKAP):		180 EKAP				
Õppekava koostamise alus:		Haridus- ja teadusministri määrus 10.08.2015.a nr 39 „Disaini ja käsitöö erialade riiklik õppekava" ja Vabariigi Valitsuse määrus „Kutseharidusstandard“ 26.08.2013 nr 130				
Õppekava õpiväljundid:		<p>Õpetusega taotletakse, et õpilane omandab kompetentsid, mis võimaldavad töötada sepana nii iseseisvalt kui meeskonnaliikmena sepatöö valdkonnas ning luuakse eeldused õpingute jätkamiseks ja elukestvaks õppeks.</p> <p>Pärast õppekava läbimist õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) väärtustab valitud eriala ning enda tööalast arengut ja edasist õpiteed tulenevalt käsitöölise kutse-eeetika põhimõtetest ja loominguilisest väljendusviisist, on kursis tööalaste arengusuundade- ja tööturu suundumustega käsitöö valdkonnas; 2) täidab iseseisvalt tööülesandeid juhendades etteantud korraldustest, tehnoloogilisest dokumentatsioonist, vastutab oma tööülesannete täitmise eest, kontrollib ja hindab töötulemust vastavalt töö eesmärgile; 3) valmistab kvaliteetseid ja esteetilisi sepistatud tavapäraseid tööriistu ning käsitöö- ja tarbeesemeid, töötab sõltuvalt eseme eripärast kasutades traditsioonilisi ja kaasaegseid tehnikaid, töövõtteid ja viimistlusviise ning järgib materjali säästlikku kasutamist; 4) väärtustab tellimustööde tähtaegsust ning töötab järgides efektiivseid, ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid ning keskkonnahoiunõudeid; 5) mõtleb loovalt ja arendab oma ideid, teostab neid tulenevalt sihtrühmast ning turustab valmis toodangut ja teenuseid tuginedes ettevõtluse printsiipidele; 6) osaleb meeskonnatöös, arendab sotsiaalseid ja 				

	<p>enesekohaseid pädevusi, on avatud koostööle ning käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil;</p> <p>7) mõistab loetud tekste ning väljendab ennast õppekeeles selgelt ja arusaadavalt nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <p>8) suhtleb õpitavas võõrkeeles iseseisva keelekasutajana;</p> <p>9) kasutab oma matemaatikateadmisi nii erialaselt kui elus edukalt toimetulekuks;</p> <p>10) mõistab loodusteaduslikku maailmapilti, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid;</p> <p>11) mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid ja lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest;</p> <p>12) kasutab kunstialaseid teadmisi ja kogemusi oma elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks;</p> <p>13) mõistab infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte, hangib, kasutab, töötleb, edastab ja säilitab tööalast infot, kasutades infotehnoloogilisi vahendeid ja erinevaid andmebaase;</p> <p>14) koostab juhendamisel endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani, on algatusvõimeline ja leiab iseseisvalt võimalusi erialaseks täiendamiseks ning tööturul rakendumiseks;</p> <p>15) väärtustab tervislikke eluviise, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.</p>
<p>Õppekava rakendamine (sihtrühmad, õppevormid) Põhihariduse baasil statsionaarne koolipõhine õppevorm</p>	
<p>Nõuded õpingute alustamiseks Õppima võib asuda põhiharidusega isik või vähemalt 22-aastane põhihariduseta isik, kellel on põhihariduse tasemele vastavad kompetentsid.</p>	
<p>Nõuded õpingute lõpetamiseks Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud sepa eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel.</p>	
<p>Õpingute läbimisel omandatav(ad)</p>	
<p>kvalifikatsioon(id):</p>	<p>„Sepp, tase 4“ vastavad kompetentsid</p>
<p>osakutse(d):</p>	
<p>Õppekava struktuur: Õppekavaga määratud õppe maht on 180 EKAP, see on 4680 tundi õppija poolt tehtavat tööd, mis jaguneb:</p> <p>Üldõpingud 30 EKAP;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Keel ja kirjandus 6 EKAP 2) Võõrkeel 4,5 EKAP 3) Matemaatika 5 EKAP 4) Loodusained 6 EKAP 5) Sotsiaalsained 7 EKAP 6) Kunstiained 1,5 EKAP <p>Põhiõpingud 123 EKAP, sealhulgas lõimitud võtmepädevuste õpe 30 EKAP ja praktika 30 EKAP;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sissejuhatus kutseõpingutesse 1 EKAP; 2) sepatöö tehnoloogia 2 EKAP; 3) kavandamine ja kujutamine 34 EKAP; 4) Eesti rahvakultuuri ja rauatöö ajaloo alused 3 EKAP; 5) lukksepa- ja keevitustööd 9 EKAP; 	

- 6) sepistamine 30 EKAP;
- 7) sepistatud toodete ja teenuste turundus 8 EKAP;
- 8) karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused 6 EKAP;
- 9) praktika 30 EKAP.

Valikõpingute moodulid 27 EKAP ja nende valimise võimalused (nimetus ja maht):

Õpilasel on kohustus valida valikmooduleid 27 EKAP-i ulatuses ning õigus valida valikmooduleid kooli teistest õppekavadest või teiste õppeasutuste õppekavadest kooli õppekorralduseeskirjas sätestatud korras

Valikõpingud 27 EKAP.

- 1) Nahatöö põhialused 5 EKAP
- 2) Savitöö põhialused 5 EKAP
- 3) Puidutöö põhialused 5 EKAP
- 4) Infotehnoloogia 2,5 EKAP
- 5) Kirjakunsti põhialused 2,5 EKAP
- 6) Fotograafia alused 2,5 EKAP
- 7) Allhanke teenuse osutamise alused 2,5 EKAP
- 8) Üldkehaline ettevalmistus 2,5 EKAP
- 9) Riigikaitseõpetus 2,5
- 10) Elektrotehnika ja elektriajamite alused 2 EKAP

Põhiõpingute moodulid 123 EKAP (nimetus, maht ja õpiväljundid):

1. Sissejuhatus kutseõpingutesse 1 EKAP

- 1) omab ülevaadet sepa kutsest, eriala õppekava ülesehitusest ning õppe- ja praktikakorraldusega seonduvast
- 2) omab ülevaadet sepatöö arengusuundadest, õpingute jätkamise, sepa erialal kutsetaseme tõstmise ja tööjõuturul toimuva kohta
- 3) mõistab sepatöö iseloomu, eripära ja ergonoomiliste töövõtete kasutamise vajalikkust
- 4) mõistab käsitöömeistri kutse-eeetika nõuete olemust ning rakendab neid oma kutsealases töös

2. Sepatöö tehnoloogia 2 EKAP

- 1) omab ülevaadet rauatootmisest, rauast ja raua sulamitest ning füüsikalistest, keemilistest, mehhaanilistest ja tehnoloogilistest omadustest, kasutab erialast terminoloogiat
- 2) valib vastavalt valmiva eseme funktsioonile markeeringu või sädemeproovi järgi sobiva terasesordi, arvestades selle omadustega, varub materjali, hoiustab ohutult ja optimaalselt ruumi kasutades
- 3) teab sepikojas kasutatavaid seadmeid ja töövahendeid, nende otstarvet ja tööpõhimõtet ning nendega ohutu töötamise reegleid, kasutab erialast terminoloogiat ka võõrkeeles
- 4) teab klassikalisi sepatöö võtteid ja ühendusviise, nende ohutut kasutamist ning individuaalsete kaitsevahendite kasutamise vajadust
- 5) teab ja mõistab erinevaid termotöötamise protsesse ja nende mõju metallile, kasutades erialast terminoloogiat
- 6) mõistab pinnatöötamise vajadust ja teab põhilisi korrosioonikaitse ja pinnatöötamise viise, kasutades erialast terminoloogiat ka võõrkeeles
- 7) teab raua teiste erinevate materjalidega ühendamise viise ja selleks sobivaid vahendeid tulenevalt töö eesmärgist

3. Kavandamine ja kujutamine 34 EKAP

- 1) kujutab kolmemõõtmelisi esemeid graafiliselt, kasutades ruumilise kujutamise võtteid ja perspektiivi joonistamise aluseid

- 2) kujutab esemeid graafiliselt andes edasi erinevaid materjale ja faktuure
- 3) kujutab esemeid ja keskkonda värvide abil
- 4) mõistab kompositsiooni põhialuseid ja värvusõpetuse põhitõdesid, rakendab teoreetilisi teadmisi praktilises töös
- 5) komponeerib erinevaid ruumilisi esemeid, järgides vormiõpetuse põhitõdesid
- 6) kavandab sepistatud esemeid, lähtudes konstruktsiooni loogikast, jälgides kavandatava toote proportsioone ja funktsionaalsust, kasutab vastavaid joonistamise, joonestamise arvutiprogramme
- 7) tunneb fotoaparaadi olulisemaid funktsioone, pildistab kolmemõõtmelisi esemeid, töötleb fotofaile, kasutab fotosid sepistatud esemete esitlemisel

4. Eesti rahvakultuuri ja rauatöö ajaloo alused 3 EKAP

- 1) mõistab Eesti rahvakultuuri kujunemislugu ja selle ilminguid talurahva kultuuris ja teab looduslike materjalide kasutusvõimalusi eestlaste elukorralduses erinevatel ajaloo perioodidel
- 2) mõistab rahvakunstialase kirjanduse, muuseumifondide ja erinevate meediakanalite kasutamise vajadust ning rakendab neid algallikatena kutsealases töös, tunneb museaaliga töötamise põhimõtteid
- 3) teab Eesti rahvakunstile omast ornamentikat, traditsioonilisi värve ja kompositsioonivõtteid
- 4) omab ülevaadet sepatöö ajaloost Eesti aladel raua töötlemise algusest 20 sajandini
- 5) teab sepist enim mõjutanud kunstivoolusid
- 6) tunneb 20-21. sajandi Eesti sepatöönduse arengulugu ja tuntumaid seppasid

5. Lukksepa- ja keevitustööd 9 EKAP

- 1) koostab ja loeb tööjooniseid, mõõdistab, kasutades tasapinnalise ja ruumilise mõõtmise vahendeid
- 2) valmistab esemeid etteantud tööjoonise/näidise järgi, kasutades erinevaid lukksepa töövõtteid, käsitööriistu ning mõõtmisteks tasapinnalise ja ruumilise märkimise vahendeid ja lukksepatöö mõõteriistu, töötab ergonoomiliste töövõtetega, kasutab materjali säästlikult, järgib ohutu töötamise reegleid
- 3) tunneb erinevate metallitööpinkide tööpõhimõtteid ja rakendab neid oma töös, töötab ergonoomiliselt ja materjali säästes, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles
- 4) teab kõva- ja pehmejoodisega jootmise tehnikaid ja rakendab neid oma töös
- 5) teab erinevate keevitusseadmete tööpõhimõtteid, seadistab neid vastavalt vajadusele, rakendades erinevaid keevitustüüpe oma töös

6. Sepistamine 30 EKAP

- 1) valdab sepistamise kaheksat põhitöövõtet, mõistab nende käigus toimuvaid füüsikalisi protsesse
- 2) ühendab vastavalt kavandile, tööjoonisele või konstruktsiooni loogikale toote detailid, kasutades sepiste ühendusviise ning valib või vajadusel valmistab sobivad töövahendid, rakendades ergonoomilisi töövõtteid
- 3) töötab alasil, kasutades alasi eri osi ja vahetatavaid abivahendeid raua sihipäraseks modelleerimiseks, rakendades ergonoomilisi töövõtteid
- 4) sepistab töö eesmärgist või tehnoloogilisest vajadusest tulenevalt vajalikke sepa tööriistu, kasutades selleks sobivaid töövahendeid, vajadusel termotöötlust, rakendab ergonoomilisi töövõtteid
- 5) ühendab teraseid sepakeevituse abil, sepistab terariistu, valides vastavalt otstarbele sobiva materjali, teritusvõtted ning kasutab asjakohast termotöötlust

- 6) valmistab tööprotsessist lähtudes ette töökoha ning materjalid, seab töökorda töövahendid, kasutades erialast sõnavara eesti ja võõrkeeles
- 7) planeerib tööülesande täitmiseks tööde järjekorra tulenevalt toote eripärast ja montaažist ning kuluva aja ja materjali kulu
- 8) valmistab kavandi või tööjooniste alusel erinevaid metallist tooteid, kasutades kuumtöötlemist ja sepistamist nii käsitsi kui suruõhuvasara vm töövahendi abil, viimistleb nõuetekohaselt, järgib säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid ja käsitöömeistri kutse-eetika nõudeid

7. Sepistatud toodete ja teenuste turundus 8 EKAP

- 1) analüüsib turgu, määratleb sihtgrupi, kujundab sihtgrupi vajadustest lähtudes toote ja/või teenuse, valib sellele sobiva valmistusviisi
- 2) valmistab/loob kavandist ja/või sihtgrupist lähtuvalt toote ja/või teenuse, mõistab toote ja/või teenuse hinna kujundamise põhimõtteid, leiab sobivad müügikanalid ja korraldab toote ja/või teenuse müügi, esitleb toodet ja/või teenust
- 3) mõistab sepistatud toote ohutu ja esteetilise pakendamise ning toote kasutusjuhendi olemasolu vajalikkust
- 4) mõistab tootevastutuse olulisust, lähtudes käsitöölise kutse-eetikast

8 Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused 6 EKAP

- 1) mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis
- 2) mõistab majanduse olemust ja majanduskeskkonna toimimist
- 3) mõttestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas
- 4) mõistab oma õigusi ja kohustusi töökeskkonnas toimimisel
- 5) käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil

9. Praktika 30 EKAP

- 1) planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist
- 2) tutvub praktikakoha töökorraldusega ning läbib sissejuhatava ja tööohutusosalase juhendamise
- 3) töötab juhendamisel praktikakohas sepisesemete valmistajana, järgib töötamisel praktikakohas väljakujunenud tööriitmi ja kogunud töötaja nõuandeid
- 4) töötab ennast ja keskkonda säästvalt, rakendades ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid ning kasutades asjakohaseid isikukaitsevahendeid
- 5) arendab meeskonnaliikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust
- 6) koostab iga tööpäeva lõpus aruande, kus analüüsib lühidalt, mida tegi ja mida sellest õppis
- 7) koostab praktika lõppedes aruande ja esitleb koolis

Üldõpingute moodulid 30 EKAP, nimetus, maht ja õpiväljundid:

1. Keel ja kirjandus 6 EKAP

Õpiväljundid:

Õpilane:

- 1) väljendub selgelt, eesmärgipäraselt ja kirjakeele normile vastavalt nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses
- 2) arutleb teemakohaselt ja põhjendatult loetud, vaadatud või kuulatud teksti põhjal
- 3) koostab eri liiki tekste, kasutades alustekstidena nii teabe- ja ilukirjandustekste kui ka teisi allikaid neid kriitiliselt hinnates
- 4) loeb ja mõistab sidumata tekste (tabel, graafik, diagramm), hindab neis esitatud infot, teeb järeldusi ja loob uusi seoseid
- 5) väärtustab lugemist, suhestab loetut iseendaga ja tänapäeva elunähtustega, oma kodukohaga

- 6) tõlgendab ja analüüsib kirjandusteost, seostab seda ajastu ühiskondlike ja kultuuriliste sündmustega

2. Võõrkeel 4,5 EKAP

Õpiväljundid:

Õpilane:

- 1) suhtleb õpitavas võõrkeeles argisuhtluses nii kõnes kui kirjas iseseisva keelekasutajana, esitab ja kaitseb erinevates mõttevahetustes/suhtlussituatsioonides oma seisukohti
- 2) kirjeldab võõrkeeles iseennast, oma võimeid ja huvisid, mõtteid, kavatsusi ja kogemusi seoses valitud erialaga
- 3) kasutab võõrkeeles oskuse arendamiseks endale sobivaid võõrkeele õppimise strateegiaid ja teabeallikaid, seostades võõrkeeleõpet elukestva õppega
- 4) mõistab Eesti ja teiste rahvaste elukeskkonda ja kultuuri ning arvestab nendega võõrkeeles suhtlemisel
- 5) on teadlik edasiõppimise ja tööturul kandideerimise rahvusvahelistest võimalustest, koostab tööle asumiseks vajalikud võõrkeelsed taotlusdokumendid

3. Matemaatika 5 EKAP

Õpiväljundid:

Õpilane:

- 1) kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi uutes situatsioonides ning eluliste ülesannete lahendamisel, analüüsides ja hinnates tulemuste tõepärasust
- 2) kasutab vajadusel erinevaid teabeallikaid ning saab aru erinevatest matemaatilise info esitamise viisidest
- 3) seostab matemaatikat teiste õppeainetega, kasutades õppimisel oma matemaatikaalaseid teadmisi ning oskusi
- 4) esitab oma matemaatilisi mõttekäike loogiliselt, väljendades oma mõtet selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult
- 5) kasutab matemaatika võimalusi enda ja teiste tegevuse tasuvuse ning jätkusuutlikkuse hindamisel

4. Loodusained 6 EKAP

Õpiväljundid:

Õpilane:

- 1) mõistab loodusainete omavahelisi seoseid ja eripära, saab aru mudelite tähtsusest reaalsete objektide kirjeldamisel
- 2) mõtestab ja kasutab loodusainetes omandatud teadmisi keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamisel ja väärtustamisel ning igapäeva elu probleemide lahendamisel
- 3) mõistab teaduse ja tehnoloogia saavutuste mõju looduskeskkonnale ja inimesele, saab aru ümbritseva keskkonna mõjust inimese tervisele
- 4) leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel

5. Sotsiaalsained 7 EKAP

Õpiväljundid:

Õpilane:

- 1) omab adekvaatset enesehinnangut ning teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad tervikliku ja terviseteadliku inimese kujunemist
- 2) omab arusaama esinevatest nähtustest, protsessidest ja konfliktidest ühiskonnas ning nende seostest ja vastastikusest mõjust
- 3) mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust ning jätkusuutliku arengu vajalikkust, aktsepteerides erinevusi
- 4) hindab üldinimlikke väärtusi, nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu

6. Kunstiained 1,5 EKAP

Õpiväljundid:

Õpilane:

- 1) eristab näidete alusel kunstiliike ja muusikažanreid
- 2) tunneb maailma ning Eesti kunsti ja muusika olulisi teoseid ning seostab neid ajalooa
- 3) analüüsib oma suhet kultuuriga ja loomingulisust läbi vahetu kogemuse
- 4) kasutab kunsti ja muusikat elukvaliteedi tõstmiseks ja isiksuse arendamiseks
- 5) väljendab ennast läbi loomingulise tegevuse

Spetsialiseerumised (moodulite nimetus ja maht)

Õppekava kontaktisik

ees- ja perenimi: Marika Prave

ametikoht: õppedirektor

telefon: 6644680

e-post: oppedirektor@tkak.ee

Märkused

Lisa 1. on esitatud Kutsestandardi kompetentside ja õppekava põhiõpingute moodulite vastavustabel

Kooli õppekava ja selle moodulite rakenduskava on avalikult kättesaadav kooli kodulehel www.tkak.ee avalike dokumentide all.